

"בעקבות שופן" - טיול לפולין
פולין, זוהי מדינה של נופים הרריים, בארוק ורנסאנס, ארכיטקטורה
ומוסיקה, היוצרים מאגר של תרבות עשירה ומרתקת, שנספגה עמוק גם
באזור זה של אירופה.
פולין היא גם שופן, שיצירותיו הן אבן דרך בתרבות העולמית.



שופן נולד ב- 1810, בכפר קטן Zelazowa Wola מרוחק 54 קמ' מווארשה, כאן למד לנגן תווים וניגן אצל המורה ז'יבני. כאן גם כתב יצירה ראשונה לכבוד יום הולדתו של אביו. ב- 1830 עזב את פולין ולא חזר עד סוף ימיו. עבר דרך קראקוב, פראג, ווינה, והתיישב בפאריס. בפאריס כתב שופן יצירות לפסנתר והופיע באולמות קונצרטים בכל רחבי אירופה. יצירותיו של שופן מושפעות מהנופים ומהצלילים שבמוסיקה העממית הפולנית. עבור יהודי-ישראלי המגיע לפולין, קשה להפריד את נושא המורשת היהודית מהתרבות במקום. תוכנית טיול זו, משלבת ומקשרת בין נושאים הקרובים כל כך: ההיסטוריה המפוארת והקשה של יהדות פולין, תרבות פולין, שופן והנופים. ערב מלחמת העולם השנייה היו בפולין כ- 3.5 מיליון יהודים. מהם שרדו עשרות אלפים בלבד. במשך אלף שנות קיום הקהילה היהודית בפולין, נכנסה התרבות היהודית עמוק אל תוך התרבות והנוף הפולניים.

המדריך מר יצחק שפילמן .

תכנית הטיול
יום 1, תל אביב – ורשה

טיסה מתל אביב לורשה בחברת "אל על". נחיתה בשעה 09:40 בשדה התעופה בוורשה.

ורשה נוסדה **במאה ה-9**, וקיבלה זכויות של עיר במהלך **המאה ה-13**. במשך מאות רבות של שנים התפתחה העיר והתפשטה בתחומי השטח אשר נקרא כיום "העיר העתיקה של ורשה" (Stare Miasto). במהלך השנים ידעה העיר מגפות רבות, פלישות, שריפות הרסניות והגבלות מנהליות שהעיבו על התפתחותה. האזור שידוע כיום כורשה המודרנית מיושב לפחות 14,000 שנים. כמה ממצאים ארכיאולוגיים אף מתארכים את ההתיישבות באזור העיר לתקופת הברונזה (2300-600 לפנה"ס). ההתיישבויות המבוצרות הראשונות באזור של ורשה המודרנית היו ברוֹדְנוֹ (Bródno) אשר נבנתה במהלך המאה ה-9 או המאה ה-10, וְיַאזְדוֹב (Jazdów) אשר נבנתה במהלך המאה ה-12 או המאה ה-13. לאחר שִׁיאָזְדוֹב נבזזה ונשרפה על ידי הליטאים, התיישבות דומה הוקמה בשנת 1300 לערך, לצד כפר דייגים קטן הנקרא בשם "וֶאָרְשׁוֹבָה" (Warszowa) על ידי הנסיך בּוֹלְסֶבּוֹב ה-2 של מאזובשיה. התיעוד ההיסטורי הראשון לקיומו של מבצר ורשה מתוארך לשנת 1313.

מלחמות רבות לאורך השנים והדורות התנהלו במרכז פולין של היום, בין אם זה היה מצד הרוסים ובין אם מצד הליטאים וכובשים אחרים. בשל מיקומה המרכזי בין בירות האיחוד הפולני ליטאי - קראקוב (פולין) ווילנה (ליטא), נהפכה ורשה לבירת האיחוד, ובאותו הזמן גם לבירת מלכי פולין, כאשר המלך זיגמונד ה-3 החליף את עיר הבירה מקראקוב לורשה בשנת 1596. בתהליך זה העביר סמכויות עיר הבירה מקראקוב לוורשה.

סיור היכרות בעיר- דרך מרכז העיר, ארמון הנשיא, קטדרלת הצלב הקדוש וארמון המלכים הפולנים. נעבור אל פארק סאסקי וקבר החייל האלמוני. העברה למלון.

יום 2, ורשה – הגיטו, מסלול הגיבורים

יום טיול בורשה: הגיטו, פסל גיבורי גיטו ורשה, אונשלג פלאטס, הבונקר של מרדכי אנילביץ'. בית הקברות היהודי. מובן מאליו, שביקור בווארשה יכלול הנחת פרח על אנדרטת גיבורי גטו ווארשה. גם אנו נכבד את זכרם ונלך במסלול הגיבורים.

ב-1 בספטמבר 1939 הסתערו גייסותיה של גרמניה הנאצית על גבולה המערבי של פולין. ורשה התקשתה לעמוד מול המצור שהושם עליה; לא היה בה מלאי אספקת מזון, ציוד ותרופות, וגם לא מקלטים לכל תושביה. למרות זאת הצליחה העיר להחזיק מעמד - כאשר 300,000 היהודים שבה פועלים גם הם להגנתה - במשך שלושה שבועות. יומיים לאחר שנכבשה העיר פקדו שלטונות הכיבוש על הקמת מועצה יהודית: "יודנראט". הגטו הוקם על ידי הנאצים ב-12 באוקטובר 1940 (בצאת יום הכיפורים), ונתחם בחומה גבוהה אשר הפרידה אותו משאר חלקי העיר ורשה. אנו מטיילים באתרים הקשורים לשופן. תחילה פארק לאזינקי. פארק יפיפה עם פסלו של שופן במרכז. בפארק ממוקם גם ארמון המלך ותאטרון, תחת כיפת השמיים, הבנוי בסגנון יווני. לאחר מכן נבקר במוזיאון ההיסטורי של העיר ורשה שבכיכר העיר העתיקה. אנו נבקר בבית משפ' אוסטרובובסקי. במקום זה ממוקם ארגון ידידי שופן וכן מצוי בו מוזיאון קטן. נשמע כאן קונצרט מיצירות שופן. חזרה למלון.



יום 3, ורשה - זלזובה וולה

יציאה מווארשה . היום נטייל מחוץ לעיר. בקור בזלזובה וולה, מקום הולדתו של פרידריך שופן. לאחר יום סיור מחוץ לעיר חזרה לוורשה.



יום 4 וורשה – טורון

טורון (בפולנית: Toruń), היא עיר בצפון פולין השוכנת על גדות נהר הוויסלה, שאוכלוסייתה מנתה 207,190 תושבים לפי מפקד ב-2006. מרכז העיר העתיק של טורון הוא מקום לידתו של ניקולאוס קופרניקוס. העיר הוכרזה על ידי ארגון אונסק"ו כאתר מורשת עולמית בשנת 1997. אנחנו נבקר בעיר יפה זו בשל הארץ ההיסטורית בתולדות פולין וגם בשל ההקשר לביקורו של שופן במקום ציורי זה. לינה בווארשה.

יום 5, ווארשה – סאנדומיז' – קראקוב

סיור בסאנדומיז', החלק העתיק של העיר. לאחר אתנחתה קצרה ממשיכים בדרך לקראקוב. לאחר הגעה לקראקוב במרכז העיר קראקוב, הרוב היהודי. ארוחת ערב ברובע היהודי.

יום 6, קראקוב

לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור רגלי בעיר הנחשבת ליפה בערי אירופה. סיורינו יכלול את גבעת ואול שבה נבקר את הארמון ששימש את מלכי פולין ואת הדירה המלכותית (שוקמה לאחרונה) המקושטת בשטיחי קיר. כמו כן נבקר את הקתדראלה הגותית ששימשה את המלוכה הן לתפילה והן לקבורה, ונרד לקומה התחתונה שלה למקום בו נמצאים ארונות הקבורה של המשפחות המלכותיות לדורותיהן.

יום 7, קראקוב - אשוויץ

ביקור במחנה הריכוז וההשמדה אשוויץ-בירקנאו. חזרה ללינה בקראקוב.

יום 8, קראקוב – ויליצקה - קראקוב

נסעיה למכרה מלח בויליצקה. במקום זה, באולם הממוקם בתוך המכרה, במעמקי האדמה, שופן נתן אחד הקונצרטים האחרונים שלו בפולין. גם אנחנו נשמע מיצירותיו של שופן במקום זה. חזרה לקראקוב להמשך סיור בעיר. נעבור את שער העיר וקטע מהחומה שהקיפה אותה ונהרסה לטובת גן ציבורי, ודרך רחוב פלוריאן נגיע "לכיכר השוק" שמהוה כיום את

מרכז הסוּאן של קראקוב. לא נפספס. בקור בקתדראלה בה נוכל לראות מזבח עץ יחיד
במינו בעולם פרי עבודתו של אומן ויט סטבוש.

יום 9 קרקוב – וורשה – תל אביב
התארגנות וטיסה לארץ